

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi**

Łódź, dnia

listopada 2009 r.

**Pan
Andrzej WITKOWSKI
Łódzki Komendant Wojewódzki
Państwowej Straży Pożarnej**

w Łodzi

**LLO-410-35-02/2009
P/09/061**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi przeprowadziła kontrolę w Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi (zwanej dalej „Komendą” lub „KW PSP”) w zakresie funkcjonowania numeru alarmowego 112 na terenie województwa łódzkiego. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2007 r. do 27 października 2009 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 10 listopada 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Komendantowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Łódzkiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w zakresie stanowiącym przedmiot kontroli, mimo stwierdzonych uchybień.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.,

1. Wyniki kontroli NIK wskazują na prawidłową realizację zadań objętych kontrolą, nałożonych na Komendanta Wojewódzkiego PSP przepisami ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym² („ustawa o PRM”), a od dnia 10 lutego 2009 r. zadań określonych ustawą z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej³ („ustawa o ochronie ppoż.”) oraz ujętych w regulaminie organizacyjnym, zatwierdzonym przez Komendanta Głównego PSP zarządzeniem nr 1 z dnia 9 stycznia 2007 r.

Zadania związane z funkcjonowaniem numeru alarmowego 112 na obszarze działania Komendy zostały powierzone Wydziałowi Operacyjnemu, funkcjonującemu w strukturze organizacyjnej KW PSP.

W ocenie NIK, Komendant Wojewódzki PSP zapewnił ciągłą obsługę zgłoszeń kierowanych na numer alarmowy 112 w ramach stacjonarnych i mobilnych sieci telekomunikacyjnych. Porozumieniem z dnia 20 grudnia 2006 r., zawartym na podstawie art. 61 ustawy o PRM, Wojewoda Łódzki powierzył Komendantowi Wojewódzkiemu PSP oraz podległym jednostkom organizacyjnym realizację zadań Centrum Powiadamiania Ratunkowego („CPR”).

Po wejściu w życie nowelizacji ustawy o ochronie ppoż., Pan Komendant zapewnił ciągłość obsługi zgłoszeń kierowanych na numer alarmowy 112 z sieci stacjonarnej TP S.A., poprzez zawarcie z Wojewodą Łódzkim kolejnego porozumienia w tej sprawie. Zapewnił Pan również przyjmowanie, po dniu 10 lutego 2009 r., zgłoszeń z telefonów sieci komórkowej przez MSK w Piotrkowie Trybunalskim i PSK w Bełchatowie, mimo braku umocowania do obsługi zgłoszeń kierowanych z sieci mobilnych w stosownym porozumieniu.

2. Komenda nie dysponuje wyciągami z rejonowych planów, o których mowa w § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 czerwca 2005 r. w sprawie działań przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacjach szczególnych zagrożeń⁴. Nie nawiązał Pan Komendant również współpracy z Wojewodą Łódzkim w tym zakresie, stwierdzając m.in., iż *„Przepis prawny (§ 6 rozporządzenia) nie stanowi podstawy zobowiązującej komendanta wojewódzkiego PSP do inicjatywy w przedmiotowym zakresie”*.

W ocenie NIK, nie uzgadnianie planów rejonowych przez Pana Komendanta oraz brak współpracy z Wojewodą Łódzkim w tym zakresie, może powodować ograniczenie możliwości zabezpieczenia przez operatorów ciągłości działania systemów

² Dz. U. Nr 191, poz. 1410 ze zm.

³ Dz. U z 2002 r. Nr 147, poz. 1229 ze zm.

⁴ Dz. U. Nr 122, poz. 1029.

telekomunikacyjnych na obszarze działania KW PSP w przypadku powstania sytuacji szczególnych zagrożeń.

Niemniej należy podkreślić, że wyraził Pan Komendant gotowość KW PSP do udzielenia wszelkiej pomocy przy pracach nad procedurami współpracy przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w zakresie zachowania ciągłości świadczenia usług oraz ich odtwarzania na zasadach preferencyjnych w sytuacjach szczególnych zagrożeń.

3. W okresie objętym kontrolą, przy udziale właściwych w sprawach operacyjnych pracowników KW PSP, aktywnie uczestniczył Pan Komendant w wypracowywaniu koncepcji funkcjonowania systemu powiadamiania ratunkowego na obszarze województwa łódzkiego, z zastosowaniem m.in. telefonu alarmowego 112. Rezultatem prowadzonych w tym zakresie działań (liczna korespondencja z Wojewodą Łódzkim i Łódzkim Urzędem Wojewódzkim, Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Komendantem Głównym PSP) było ustalenie przez Wojewodę Łódzkiego modelu systemu powiadamiania ratunkowego w województwie łódzkim, obsługującego m.in. połączenia kierowane na numer 112. Przyjęte na dzień 5 października 2009 r. rozwiązanie przewiduje utworzenie 8 CPR na bazie zintegrowanych stanowisk kierowania, funkcjonujących już w wybranych 8 Komendach Miejskich i Powiatowych PSP, co pozwoli – w ocenie NIK – na minimalizację kosztów budowy tego systemu.
4. Nadzór nad funkcjonowaniem systemu powiadamiania ratunkowego, w tym numeru 112, sprawowany był głównie poprzez testowanie sprawności połączeń kierowanych na ten numer z sieci telekomunikacyjnych. Sprawność systemu powiadamiania ratunkowego - w ocenie NIK - nie była zadowalająca, o czym mogą świadczyć wyniki testów połączeń kierowanych na numer alarmowy 112 z sieci komórkowych, dokonanych w czerwcu i sierpniu 2008 r. przez podległe KW PSP jednostki organizacyjne. Testy wykazały, że wdrożony przez MSWiA system powiadamiania ratunkowego często nie pozwala na połączenie się dyżurnych operacyjnych stanowisk kierowania PSP z poszczególnymi operatorami sieci mobilnych i praktycznie uniemożliwia dokładną lokalizację osoby dzwoniącej. Promień lokalizacji osoby zgłaszającej wynosił np. w sieci PTC Sp. z o.o. ze stanowiska kierowania w KM PSP w Piotrkowie Trybunalskim - 4.000 m; ze stanowiska kierowania w KP PSP w Bełchatowie od 1.076 m do 2.069 m. Ponadto ustalono, że służby operacyjne MSK/PSK nie przestrzegały procedury powiadamiania właściwych służb Departamentu Infrastruktury Teleinformatycznej MSWiA („DIT MSWiA”) o awariach systemu lokalizacji abonentów dzwoniących na numer alarmowy 112, do czego zostały zobowiązane przez Komendę Główną PSP pismami z 27 czerwca i 16 lipca 2008 r.

Przeprowadzone w trakcie kontroli NIK próby sprawności systemu powiadamiania ratunkowego z telefonu stacjonarnego TP S.A. (testowano 4 powiaty) wykazały, że we wszystkich przypadkach osoba zgłaszająca uzyskiwała połączenie z PSK/MSK w ciągu kilku/kilkunastu sekund od chwili wybrania numeru 112. Spośród ośmiu połączeń wykonanych na numer 112 z różnych miejscowości zabudowanych, w przypadku siedmiu z nich uzyskano dokładną lokalizację miejsca wykonania zgłoszenia alarmowego w czasie od 34 sekund do 5 minut 53 sekund. Jedno połączenie wykonane z siedziby KW PSP nie zostało zlokalizowane przez MSK KM PSP w Łodzi. Awaria została zgłoszona do DIT MSWiA drogą elektroniczną, ponieważ - jak wyjaśnił Zastępca Komendanta Miejskiego PSP w Łodzi - „*pod numerami telefonicznymi wskazanymi w pismach Komendy Głównej PSP nikt nie odbierał telefonu*”.

W trakcie próby sprawności systemu powiadamiania ratunkowego, w jednym przypadku – MSK w KM PSP w Łodzi - stwierdzono nieznaną procedurę P 17 i w jednym – PSK w KP PSP w Łowiczu – brak możliwości identyfikacji połączeń alarmowych 112 i 998.

W ocenie NIK, powyższe uchybienia nie miały wpływu na ciągłość obsługi tego numeru na obszarze województwa łódzkiego.

5. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia nadzór nad podległymi jednostkami KW PSP, w ramach którego - w badanym okresie – przeprowadzono 96 inspekcji gotowości operacyjnej według harmonogramów zatwierdzonych przez Pana Komendanta. Zakres tematyczny inspekcji dotyczył m.in.: zasad sporządzania i obiegu dokumentacji ze zdarzeń, procedur zawartych w Powiatowym Planie Ratowniczym i znajomości programów komputerowych znajdujących się na stanowisku kierowania, zasad prowadzenia korespondencji radiowej oraz działania numeru 112. Po zakończeniu inspekcji kierowano do komendantów miejskich/powiatowych PSP wystąpienia pokontrolne z zaleceniami usunięcia stwierdzonych uchybień w wyznaczonym terminie.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o zapewnienie przestrzegania przez dyżurnych stanowisk kierowania podległych Komend Miejskich i Powiatowych PSP procedury informowania o każdej awarii systemu powiadamiania ratunkowego właściwych służb Departamentu Infrastruktury Teleinformatycznej MSWiA.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Komendanta w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Komendantowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Łodzi umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK w sprawie rozpatrzenia zastrzeżeń.